

Referat af møde i arbejdsgruppen Bøjden Nor Tirsdag den 15. maj 2019 kl. 18.30 ved Bjergandeskjulet

Tilstede: Erik, Børge, Hans, Kaj, Per, Karin, Troels, Kirsten, Gunnar, Mieke, Jette, Leif og Søren (fra sekretariatet)

Mødet startede kl. 18.30 med opstart af grillen. Derefter tog vi punkter og emner, som det kom sig, og noget mad ind imellem.

Ad 1) Nyt fra sekretariatet

Søren fortalte om sidste nyt fra sekretariatet.

Ad 2) Siden sidst – udførte arbejdsopgaver mm.

Siden sidste møde har gruppen været overordentlig flittige, og blandt andet: taget affald hjem, oprenset renden i lunden, fjernet toiletpapir efter folk som skider i reservatet, lavet stor rydning af brombær, arbejdet på det ny mindegab, opsat ny klaplåge, arbejdet med belægning ved Klydeskjulet, fjernet en rest vildthejn i nordøst ved vejen ud til dæmningen over noret, eftersat om vandet går godt igennem rør ved dæmningsvejen, fældet træer (to ege) ved det ene skjul, rykket engbrandbæger op, slået sti, tjekket udløb og Erik har hjulpet Søren med at få mindegabet til at fungere igen.

Derudover er der taget hånd om hærværket på det ene skjul, der er lavet GIS-kooordinater på alle 40 opsatte fuglekasser, der er fyldt foldere i kasser og skjul, der er slået på øerne, der er stukket brombær og rynket rose er straffet ved færgen.

Ad 3) Kommende arbejdsopgaver

Se også skemaet længere nede med de faste opgaver.

- Søren foreslog, at der gøres en indsats for at efterse klaplågerne på nordsiden. Den nye mangler gummidutter og en stærk fjeder. Et par af de andre mangler et bræt, er ved at rådne og kunne bruge en gummidut eller to.
- Der står buske (primært slåen) i efterhånden lidt for tætte grupper på et mindre område af højjorden nord for noret.
- Der er en del skilte, som efterhånden er slidt op. Søren går arealerne efter og kommer med en skiltesamling og envejsskruer, der lægges hos Mieke. Gruppen må gerne tage fat på at udskifte de mest udslidte skilte. Der kommer også nye skilte til den nye ekstra pæl, som skal sættes op på p-pladsen ved Dyndkrogvej. Her er det især vigtigt, at 'autocamper/campering forbudt' skiltet er meget synligt, fx lige under 'Fugleværnsfonden' navneskiltet. Denne pæl placeres i den modsatte ende af p-pladsen. Dvs. længst imod syd.
- Den smadrede gangbro, der lå ude på nordengen, skal tages af arealet. Sekretariatet overvejer pt. om den skal op igen eller om vi vil have et bedre stiforløb, så folk (og her ofte med hund) ikke går midt henover engene i yngletiden.
- På nordengen er der en mindre rørskov og nogle afvandingsgrøfter. Søren vil tale med kommunen om, hvorvidt grøfterne kan sløjfes eller der kan sættes simple stemmeværk op. Formålet vil være at holde mere på vinter- og forårsvandet og dermed begunstige blandt andet rødben og viber, som ofte forgæves forsøger at yngle hér. Gruppen må meget gerne holde øje med dette område og se hvor meget vand, der er på det om vinteren og foråret.

- Mieke tilbyder at tilse og tømme skraldespande. Tak for det!

Ad 4) Samarbejde med DN

Erik har arrangeret et Åbent Hus/naturplejedag, hvor fokus er på frilæggelse af større dele af stendiget.

Ad 5) Camping/autocampere på p-pladsen ved enden af Dyndkrogvej

Problemet fortsætter, og Mieke deler løbende sedler ud til folk og har lidt kontroverser med dem.

Der kommer et skilt mere op, der afventes p.t. en pæl til skiltene. FVF ønsker ikke at "stor-skilte" sig ud af problemet, da det alligevel ikke respekteres af alle. Derudover er det ikke særlig kønt og i øvrigt også dyrt. Gruppen opfordres til ikke at søge konfrontation, men blot oplyse gæster om, at det er privatejet område, hvor overnatning ikke er tilladt og så give dem en seddel eller stikke den under vinduesviskerne. Søren kan kontaktes, hvis der er problemer.

Ad 6) Nye redekasser?

Der er ingen, der bød sig til at lave en redekasse til skallesluger og sætte den op i reservatet. Til gengæld vil der blive sat en sløruglekasse op hos Mieke.

Ad 7) Hybenrose og brombær

Brombærrydninger

Efter brombærrydningerne i år samt på delområderne sidste år, er der helt forventeligt en del nye brombærskud. De skal nappes og straffes, i det omfang kvæget ikke får holdt dem nede. Der er nogle arbejdsdage i dette, og gyvelsnapperne og drænspladen tages i brug.

Tanken er, at en smule af kvæget i fremtiden skal tidligere ud, hvor der er brombærrydninger. Men de skal ikke have tidlig adgang til engene ad hensyn til fuglelivet. Så der skal bygges om på noget hegnslinje mv., før det kommer i stand. Det arbejder Søren og Maria videre med i sekretariatet.

Hybenroser

Hybenroserne ved færgebygningen er ryddet, og der er brændt af. Der er forsat lidt efterrydninger her, og der står forsat få roser, som kommer igen langs kysten. På nordsiden af dæmningen kan der også bekæmpes, hvor de breder sig lidt fra skrænterne helt i nord.

Den smalle lange bræmme imellem sten- og jorddige

Gruppen har påtaget sig et lidt længere og større projekt med at få gjort den smalle lange bræmme imellem sten- og jorddige mere tilgængelig for slåning med Miekens græsslåmaskine, så der på sigt kan blive mere lav, åben vegetation foran stendiget. Der er dog ikke enighed i gruppen om det. Erik er tovholder.

Ad 8) Skræpperne på højjordene

Vi har i år søgt dispensation til en tidlig slåning af skræpperne. De tages bedst, når der 4-6 løvblade på dem i primo maj (det har Jens Christian allerede gjort). Søren besigtiger arbejdet sidst i juni, og evt. efterslæt bestilles. Efterhånden som jorden retter sig op efter mange års gødning og landbrugsdrift, vil problemet gradvist blive mindre.

Ad 9) Yngleørerne

Der holdes øje med, om der skal slås på øerne til august og/eller evt. afbrændes til vinter.

Ad 10) Noret, vandstanden og mindegabene

Vandstandspælen på nordsiden af dæmningen er blevet reddet i land af Børge for længe siden. Kommunen er blevet bedt om at sætte den op igen. Det er dog fortsat ikke sket endnu. Søren tager kontakt til dem igen og beder dem sikre, at begge vandstandsmålere står rigtigt. Den måler, der står syd for dæmningen ved færgebygningen, hælder noget. Gruppen må gerne aflæse målerne med jævne mellemrum og notere vandstand og dato, når de igen står rigtigt. Så kan vi følge vandstanden i noret. Det er vigtig viden, så vi kan ramme det rigtige tidspunkt for, hvornår det er ideelt for vade-engfuglene, og for hvornår vi skal oprense mindegabet/lade det være.

Ad 11) Fugleovervågning

På grund af tørken blev 2018 ikke et særligt godt år for vaderne i Bøjden Nor. Der var ganske få par klyder, strandkader og rødben, imens hættemåger og havterner og spliterner holdt ved. Dværgterne svigtede, og det ser de også ud til at gøre i 2019. Hold gerne øje og indberet alt det, som I orker i DOFbasen. FVF vil også rigtig gerne vide, om der er krager, som raster og napser vadefugleæg i SØ-enden af reservatet, på de lave enge dér og fra den østlige yngleø. Det overvejes, om de træer, som står nærmest her, skal fældes. De er meget kønne i landskabet, så for at retfærdiggøre en evt. fældning, skal der være vished for, at kragerne har en reel negativ betydning for de jordrugende fugle i denne del af reservatet.

Ad 12) Hjemmeværnets skydninger

Husk at tjekke datoer inden efterårets arbejdsdage lægges helt fast:

<https://www2.forsvaret.dk/temaer/stoej-portal/rs/Pages/Oversigt.aspx>

Ad 13) Åbent Hus-arrangementer i efteråret

Lørdag den 7. september (ikke den 8. september!) stiller Per, Hans, Kaj, Karin og Kirsten op kl. 10 – 13. (Sidste års åbent hus arrangementer havde henholdsvis 41 og 40-50 besøgende!)

Ad 14. Datoer for næste arbejdsdage, Åbent Hus mm.

Se kalenderoversigten på sidste side.

Evt.

- Gruppen ønsker sig foldere på engelsk igen.
- Fugleformidlingen på færgehavnen er snart helt færdigt: om ikke så længe bliver der opsat en observationsplatform, og det mindre legeareal med fugleinspirerede udendørs legeredskaber står klart, men mangler den endelige godkendelse. Dertil kommer færgebygningens formidling både inde og ude, hvor der nu står "Fuglene ved Færgen".

Tak for et godt møde samt igen et tak for jeres fortsatte gode arbejde for fuglene, for folk og for fremtiden i Bøjden Nor.

Med venlige hilsner Søren Ring

Arbejdsopgaver Bøjden Nor i 2019 - se også punkt 3

HUSK: efterhånden som det nye overdrev udvikler sig, konsulteres plejeplanen.

Faste opgaver	Ansvarlig i gruppen samt kommentarer	Forår	Sommer	Efterår
Rydde omkring skjulene		X	X	X
Der slås græs på de korte stiforløb, hvor slåmaskinen ikke kan komme samt foran skilte ved indgangene. Forår og sommer.	Mieke 3-4 gange årligt med maskine og arbejdsgruppen i øvrigt med buskryddere og evt. le og høriver	X	X	
Insektvolde på ny p-plads slås med le/buskrydder. Materialet rives af med høriver. Gerne tæt på 1. juli og evt. også i eftersommeren, fx omkring 1. september. Kun dele af voldene slås, så en række blomsterplanter får en chance.			X	X
Bæk/drænene gennem Lunden oprenses for nedfaldne grene og blade. Marts og efter behov.	Gunnar	X		
Andre åbnede dræn må også gerne kigges efter for, om kvæget har nedtrådt ler/sand i dræn-udløb til renderne på højjorden. Marts og efter behov.	Jens kvægholder/Søren og <u>gerne</u> også arbejdsgruppen, når I kommer forbi	X		
Der er en løbende opgave med vandhulspleje og slåning af opvækst (tidsler, nælder mv), hvor maskiner ikke kan komme til.	Gruppen kigger på behovet	X	X	X
Genvækst af popler i Lunden om nødvendigt	Skønnes ikke nødvendigt pt.	-		
Hybenroser på stranden og ved færgebygning. Og på nordsiden. Genvækst holdes nede, hvis de ikke er helt væk endnu.	Der skal holdes øje, og de skal tages igen	X	X Forsommer	X
NY: Brombærrydninger i skræntskoven.		X	X	X
Strandvolde og strandenge – opskyllet affald indsamles. Forår.		X		
Der afholdes Åbent Hus i det omfang, gruppen har ressourcer dertil.	Se datoer i turfolder og på arket på sidste side	X		
Folderkasser fyldes og evt. opslag om ture.	Hans	X	X	X
Folderkasser smøres og pudses med syrefri olie. Efter behov.	På arbejdsdage	X		
Tjek og rengøring af de to skjul. Forår og efter behov.	På arbejdsdage	X	X	X
Eftersyn af faldlåger. Forår. Der er forsat behov for at efterfylde med noget jord omkring stolperne.	På arbejdsdage	X?		
Vedligehold og reparation af handicapvenlig bræddegangbro ned til Klydeskjulet.				
Fugleovervågning i henhold til FVF's kommende reviderede fugleovervågningsprogram (gerne inkl. flora og fauna fx overdrevsarter og strandtudse).	Ved til dels Per D. Poulsen og til dels ved Leif Kristensen der har meldt sig til overvågningskorpset og fået overvågningsprogrammet fra august 2017.	X	X	X

Fugleværnsfondens arbejdsgruppe i Bøjden Nor

Kalender sommer og efterår 2019 - skriv datoerne i din kalender!

Dato:	Aktivitet:
Lørdag den 25.maj eller 26. maj	Arbejdsdag – fra kl. 9
Søndag den 16. juni	Arbejdsdag – fra kl. 9
Lørdag den 24. august	Arbejdsdag – fra kl. 9
Mandag den 26. august	Arbejdsdag – fra kl. 9
Lørdag den 7. september	Åbent Hus kl. 10 - 13
Fredag den 27. september	Arbejdsdag – fra kl. 9
Mandag den 30. september	Arbejdsdag – fra kl.
Lørdag den 26. oktober	Arbejdsdag – fra kl. 9
Mandag den 28. oktober	Arbejdsdag – fra kl. 9
Onsdag den 27. november	Planlægningsmøde kl. 18 hos Kaj Larsen, Skovstrupvej 77 Besigtigelsestur fra kl. 14.30 i reservatet, samme dag

Erik indkalder til alle arbejdsdage, og I mødes ved p-pladsen på Dyndkrogvej.